

**SOMIJAS REPUBLIKAS FINANŠU MINISTRIJAS UN LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJAS SAVSTARPĒJS LĪGUMS PAR VIENLAICĪGU NODOKĻU
AUDITU VEIKŠANU ATBILSTOŠI SOMIJAS REPUBLIKAS UN LATVIJAS
REPUBLIKAS KONVENCIJAS PAR NODOKĻU DUBULTĀS UZLIKŠANAS UN
NODOKĻU NEMAKSĀŠANAS NOVĒRŠANU ATTIECĪBĀ UZ IENĀKUMA UN
KAPITĀLA NODOKĻIEM, KAS PARAKSTĪTA 1993.GADA 23. MARTĀ HELSINKOS,
NOTEIKUMIEM**

Somijas Republikas Finanšu ministrija un Latvijas Republikas Finanšu ministrija kā kompetentās iestādes Somijas Republikas un Latvijas Republikas konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem (turpmāk – Konvencija), kas noslēgta 1993.gada 23.martā Helsinkos, izpratnē,

vēloties panākt efektīvāku Konvencijas 26.pantā atrunāto informācijas apmaiņu un sasniegt šajā pantā minēto nodokļu nemaksāšanas novēršanas mērķi,

uzskatot, ka vienlaicīgie nodokļu auditi pastiprina informācijas apmaiņu saskaņā ar Konvencijas noteikumiem,

ņemot vērā Konvencijas 25.panta 3.daļas noteikumus,

ir vienojušās par šādiem noteikumiem:

I Definīcijas un tiesiskais pamats

Šajā Līgumā frāze “vienlaicīgs nodokļu audits” nozīmē auditu, kas veikts saskaņā ar kompetento iestāžu vienošanos vienlaicīgi un neatkarīgi pārbaudīt katras kompetentās iestādes teritorijā nodokļu maksātāja (-u) ar nodokļu atbildību saistīto darbību, kurā tām ir kopīga vai saistīta ieinteresētība, ar nolūku apmainīties ar tādā veidā iegūto informāciju.

Šajā Līgumā kompetentā iestāde ir:

- a) Somijā – “Finanšu ministrija”, tomēr šā Līguma noteikumu izpildei kompetentā iestāde ir “*Verohallitus* (Valsts nodokļu pārvalde)”;
- b) Latvijā – Latvijas Republikas Finanšu ministrija, tomēr šā Līguma noteikumu izpildei kompetentā iestāde ir Valsts ieņēmumu dienests.

Vienlaicīgo nodokļu auditu veic atbilstoši Konvencijas 26.panta (Informācijas apmaiņa) noteikumiem.

Līguma izpildes rezultātā veiktajai informācijas apmaiņai jānotiek 26.panta ietvaros un atbilstoši tā noteikumiem.

Informācijas apmaiņu, kas seko šādām pārbaudēm, vai nu pēc pieprasījuma vai arī spontānu, veic starp kompetentajām iestādēm.

II Mērķi

Vienlaicīgo nodokļu auditu pamatmērķis "*inter alia*" ir:

1. Noteikt nodokļu maksātāja pareizo nodokļu atbildību gadījumos, kad:
 - starp dažādām nodokļu piekritībām tiek dalītas vai uzliktas izmaksas un tiek attiecināta peļņa vai ir iesaistīti vispārīgāki transfera cenu jautājumi;
 - rodas aizdomas par izvairīšanās no nodokļu maksāšanas vai nodokļu nemaksāšanas metodēm vai shēmām, kurās iesaistīti darījumi ar no ekonomiskās būtības atšķirīgu juridisko formu, kontrolētām finansēšanas shēmām, cenu manipulācijām, izmaksu attiecināšanu vai nodokļu atbildības samazināšanas shēmām;
 - tiek atklāti nedeklarēti ienākumi, naudas atmazgāšana, kukuļi, nelikumīgi maksājumi utt.;
 - tiek atklāti darījumi ar zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm vai teritorijām un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas vai nodokļu nemaksāšanas shēmas, kurās iesaistītas zemu nodokļu vai beznodokļu valstis vai teritorijas.
2. Atvieglot informācijas apmaiņu par:
 - starptautisku uzņēmējdarbību, komplicētiem darījumiem, nodokļu auditu jautājumiem un nodokļu prasību neievērošanas tendencēm, kas var būt raksturīgas saimnieciskās darbības jomai vai jomu grupai;
 - izmaksu dalīšanas pasākumiem;
 - peļņas attiecināšanas metodēm specifiskās sfērās kā globālā tirdzniecība un jauni finanšu instrumenti.

Vienlaicīgais nodokļu audits neaizstāj Konvencijas 25.pantā atrunāto savstarpējās saskaņošanas procedūru.

III Gadījumu izvēlēšanās un auditu procedūra

Izvēlēšanās procedūras būs šādas:

1. Katra kompetentā iestāde neatkarīgi nosaka nodokļu maksātājus, par kuriem ierosināt vienlaicīgu auditu;
2. Katra kompetentā iestāde informē otru pusi par tās attiecīgo izvēli par potenciālajiem vienlaicīgo auditu gadījumiem, pielietojot turpmāk aprakstītos izvēles kritērijus. Tā, cik iespējams, paskaidro, kādēļ tā ir izvēlējusies šos gadījumus, un sniedz informāciju, kas novedusi pie piedāvājuma, kopā ar visu citu būtisko informāciju, kā arī paziņo uz vienlaicīgu nodokļu auditu piedāvātajiem gadījumiem attiecināmo laika ierobežojumu.
3. Kompetentā iestāde, kas tiek lūgta piedalīties vienlaicīgā auditā, izskata šo informāciju saistībā ar informāciju no pašas avotiem un pēc iespējas ātrāk, vēlākais, 4 mēnešu laikā rakstiski apstiprina otrai pusei tās piekrišanu vai atteikumu piedalīties konkrētā vienlaicīgā nodokļu auditā, minot iesaistīto (-s) nodokļu maksātāju (-s), nodokļus un nodokļu gadus. Pirms apstiprinājuma sniegšanas kompetentā iestāde mēģina iegūt informāciju, kas tai nepieciešama lēmuma pieņemšanai, tās iekšzemes normatīvo aktu ietvaros vai atbilstoši Konvencijas 26.panta noteikumiem.

Tā norādīs iecelto pārstāvi, kuram būs pienākums vadīt un koordinēt pārbaudi. Kompetentā iestāde, kas izsaka piedāvājumu, norādīs iecelto pārstāvi arī rakstiski.

Tad Kompetentās iestādes var iesniegt viena otrai informācijas apmaiņas pieprasījumus vai spontāni sniegt viena otrai informāciju saistībā ar Līgumu reglamentējošo Konvenciju.

4. Kompetento iestāžu ieceltie pārstāvji nokārto vienlaicīgā audita praktiskos aspektus (grafiku, veicamo auditu veidu un periodus).

5. Pārbaudes priekšnoteikums un tādēļ arī būtisks izvēles veikšanas apstāklis ir tas, ka abās Līgumslēdzējās valstīs attiecīgā nodokļu maksātāja vai attiecīgo nodokļu maksātāju nodokļu gadiem jābūt atvērtiem.

IV Gadījumu izvēles kritēriji

Katrā vienlaicīgā audita veikšanai izvēlētajā gadījumā parasti būs iesaistīts nodokļu maksātājs vai maksātāji, kas darbojas abās Līgumslēdzējās valstīs ar saistītu uzņēmumu vai pastāvīgo pārstāvniecību palīdzību. Nosakot, vai gadījums tiek izvēlēts vienlaicīgajam nodokļu auditam, vērā ņemamie kritēriji var "*inter alia*" iekļaut:

1. tā starptautiskās darbības mērogu;
2. darījumu uzņēmumu grupas iekšienē apmēru;
3. ziņas par:
 - izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu nemaksāšanu;
 - Līgumslēdzējas valsts nodokļu normatīvo aktu būtisku nepildīšanu;
 - manipulācijām ar transfera cenām, kas var kaitēt Līgumslēdzējai valstij;
 - citiem starptautiskas nodokļu plānošanas veidiem, kas, ja tiek veiksmīgi novērsti, Līgumslēdzējai valstij dotu papildus nodokļu ieņēmumus;
 - nodokļu maksātāja vai saistītu nodokļu maksātāju ekonomisko sniegumu konkrētā laika periodā, kurš ir ievērojami vājāks, kā to varētu gaidīt, piemēram:
 - ekonomiskais sniegums neatspoguļo atbilstošu peļņu salīdzinājumā ar pārdošanas apjomiem, kopējiem aktīviem utt.;
 - gadījumi, kad nodokļu maksātājs pastāvīgi uzrāda zaudējumus, it īpaši ilgtermiņa zaudējumus;
 - gadījumi, kad nodokļu maksātājs, neskatoties uz peļņas līmeni, attiecīgajā periodā nodokļos ir nomaksājis maz vai vispār nav maksājis nodokļus;
 - darījumiem, kuros iesaistītas zemu nodokļu vai beznodokļu valstis un teritorijas;
 - situācijām, kad kompetentās iestādes uzskata, ka tas ir attiecīgo nodokļu administrāciju interesēs, lai veicinātu starptautisko nodokļu prasību pildīšanu.

V Personāls

1. Pārbaudes veic atsevišķi vienīgi katras Līgumslēdzējas valsts nodokļu administrācijas amatpersonas iekšzemes normatīvo aktu un prakses ietvaros, izmantojot pieejamos informācijas apmaiņas noteikumus.

2. Kompetento iestāžu ieceltie pārstāvji savā starpā sazinās tikai ar kompetento iestāžu palīdzību.

3. Katra pilnvarotā iestāde var dot tiesības tās pārstāvjiem darboties kā pilnvarotajiem. Pilnvarojums tiem dos iespēju neformāli savā starpā sazināties tieši, vai nu pa telefonu, vai arī tiešas konsultācijas veidā, par informāciju, kuras apmaiņa ir veikta. Tomēr informācijas apmaiņu veic kompetento iestāžu starpā.

VI Vienlaicīgā nodokļu audita plānošana

Pirms nodokļu audita sākuma par lietu atbildīgās nodokļu amatpersonas apsvērs ar otras Līgumslēdzējas valsts amatpersonām audita plānus katrā Līgumslēdzējā valstī, iespējamās izskatāmos jautājumus un pārbaūžu datumus. Var būt nepieciešams noturēt koordinācijas sanāksmes, lai plānotu un cieši sekotu vienlaicīgā audita rezultātiem.

VII Vienlaicīgā nodokļu audita veikšana

Vienlaicīgā nodokļu audita veikšanai nepieciešams, lai nodokļu administrāciju amatpersonas katrā Līgumslēdzējā valstī, kas vienlaicīgi, bet neatkarīgi pārbaudīs nodokļu maksātāju (-s) to piekritībā, sadarbotos. Viņi centīsies pēc iespējas sinhronizēt savus darba grafikus.

VIII Vienlaicīgā nodokļu audita pārtraukšana

Ja kāda no kompetentajām iestādēm nolemj, ka tai vairs nav izdevīgi turpināt kāda gadījuma vienlaicīgo pārbaudi, tā var pārbaudi pārtraukt, brīdinot par to otru kompetento iestādi.

IX Vienlaicīgā nodokļu audita beigšana

1. Vienlaicīgais nodokļu audits būs pabeigts pēc koordinācijas un konsultācijas Līgumslēdzēju valstu kompetento iestāžu starpā. Uz dubulto nodokļu uzlikšanu attiecināmie jautājumi, kas radušies pārbaudes gaitā, tiek risināti Savstarpējās vienošanās procedūras ceļā.
2. Revīziju veikšanas abās Līgumslēdzējās valstīs rezultātā gūto pārbaūžu iznākumu kopīgi koordinē abu administrāciju pārstāvji. Pārstāvji ziņo to kompetentajām iestādēm par katru jautājumu, ko nevar atrisināt pārstāvju līmenī un kurā varētu būt iesaistīta dubultā nodokļu uzlikšana, juridiskā vai ekonomiskā, vai kas varētu radīt dubultās nodokļu neuzlikšanas rezultātu. Kompetentās iestādes šīs problēmas cenšas risināt savstarpējās saskaņošanas procedūras ceļā saskaņā ar Konvencijas 26.panta noteikumiem.

X Nodokļu maksātāja identifikācija

Līguma II pantā minētā informācija tāpat iekļauj TIN numurus (Nodokļu maksātāja numurs), PVN maksātāja numurus un/vai personas kodu, ja iespējams. Tas attiecas uz abu valstu izcelsmes numuriem.

XI Izmaksas

Ja vien Līgumslēdzējas valstis nevienojas citādi, palīdzības sniegšanas regulārās izmaksas sedz valsts, kurai palīdzība lūgta. Ārkārtas izmaksas sedz pieprasītāja valsts.

XII Dažādi noteikumi

1. Šo Līgumu jebkurā laikā var grozīt, kompetentajām iestādēm par to vienojoties.
2. Šis Līgums ir spēkā no 2003.gada 1.septembra.

Līgums noslēgts 2003.gada 3.jūlijā divos eksemplāros angļu valodā.

Latvijas Republikas
Finanšu ministrijas vārdā

paraksts

Antero Toivainen
Starptautisko nodokļu
attiecību ģenerāldirektors

Latvijas Republikas
Finanšu ministrijas vārdā

paraksts

Valentīna Andrējeva
Valsts sekretāre